

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vtükén: Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3. Negyedévre 4. 50.		Felelős szerkesztő Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

Világ bajnokok

Debrecen, július 14.

Magyarok, ne fájjon többet a fejünk kutyabajunk se lesz ezután, mivelhogy most már sportnemzet vagyunk. Eddig is csak az volt a bajunk, hogy a nemzet, mint olyan, keveset sportolt. Kisportozta magát a régi jó világban, amikor elég vitézi tornát játszott törökkel, tatárral s a némettel is, amikor el nem szaladt. Azóta a magyar nem sportol. Így nyáridőben kissé megszenved ugyan a becsületért és úgy érzi, mintha elegendőképpen megedzené az izmait a buzamezőkön, ez azonban nem számít. Ez csak komisz paraszti munka, nem sport. Kenyeret lehet vele keresni — azt is leginkább a más számára — de hirt, dicsőséget, világ bajnokságot nem. Az újságok megírják ugyan, hogy izzad most a paraszt, azonban ez nem újság, mert a paraszt ezer esztendő óta mindig izzad. Ellenben az már valami, amit a magyar uri sportolók csinálnak Stockholmban. Arról már érdemes írni száz sort, ezer sort, egész oldalakat.

Amelyik nap világ bajnokságot hoz, azon megállapítja a sajtó, hogy most már Napoleon le van pipálva Lepipálta két budapesti polgártársunk, ez, meg amaz, olykor Prokop, olykor Weisz, meg egyéb magyarok, akiknek a neve most mint a magyar faj képviselői kerül a világ szájára. Amelyik napon azonban a magyar színek viselői nagyon hátul kullognak a sorban, azon a napon neki keseredik a sajtó és a gyalázat bélyegét sűti a nemzeti közhomlokra. Vasárnap aztán majd jönnek a képeslapok is a maguk adójával. Bemutatják az illusztris világ bajnokok pucérra vetkőztetett képét egyfelől jeles írók s művészek, másfelől jeles betörők és sikkasztók társaságában, aszerint melyik lapnak milyen izlésű a publikuma. Vannak körök, melyek jobban kedvelik az írókat, vannak, melyek nagyobb tisztelettel néznek a csirkefogókra: egyedül a világ bajnokok azok, akik széles e hazában mindenütt lelkesedéssel fogadtatnak.

Egy szóval a sport diadala teljes. — Olyan teljes, hogy a mi félénk különvéleményünk épp úgy nem vethet rája homályt mint a szunyog árnyéka a napra. S így állván a bál, nem is hallgatjuk el a különvéleményünket.

A mens sana in corpore sano elvét minden józan ember vallja. Hisszük és valljuk, hogy az egészséges sport nem luxus, hanem életszükséglet s nagy örömünk volna benne, ha kevesebb volna az országban

a kártyázó kaszinó, de több a torna-egylet. Becsüljük a magasabb fajta sportot is, mint erőművészetet s épen a szóban forgó világ bajnokok iránt is őszinte nagybecsüléssel vagyunk egyénileg.

Ebből azonban nem következik az, hogy ünnepezzük őket nemzeti génusz gyanánt. Mint jóízű uri emberek bizonyára maguk is boszankodnak érte, hogy imig oltárt tolt alájuk a sovinizmus maszkjában járó naivság, hogy gyöngéden szóljunk. Józan észszel nem lehet a nemzeti génusz diadalát látni abban, hogy egyik embernek vastagabb a musculus sternocleidomastoideusa, mint a másiké.

Ne tessék erre az ellenvetésre a régi görögökkel hozakodni elő, akiknek Olimpiáját parodizálja ez a mostani. Ne a modern angolokkal sem, akik az ökölvíadaltól a teniszig elsőrangú művelői a sportnak. Am nem szabad megfélekedni arról, hogy a görögök csináltak még egyet mást a sporton kívül, elég nevezetes dolgokat. Az angolok is mintha egyebet is tudnának, mint sportot üzni. És ez elég lényeges különbség köztünk és közöttük. Bennünket a világon semmiről sem ismer a világ. Mondják, hogy ezután ismerni fog arról, hogy jól tudunk labdát rugni és kötelet ugrani. Hát szép is ez, de igazán csak akkor tudnánk neki örülni, ha egyebek közt tudnák ezt rólunk. — Mert így csak olyan ez, mint amikor a deák gyerek az összes tárgyakból megbukik, de tornából és énekből jelese van.

A király vasárnapja. Ischlből táviratozzák: A király tegnap reggel hosszú sétát tett, majd misét hallgatott. A délelőtti folyamán ő felsége államügyeket intézett el, délután két órakor kihallgatáson fogadta Handl bárót, Felsőausztria helytartóit. Ma délelőtti Bilinski közös pénzügyminiszter jelent meg kihallgatáson a király előtt.

Munkapárti beszámoló. Nagyszombat-ról jelenti, hogy Vermes Zoltán, a nagyszombati kerület munkapárti képviselője kerületének kilenc községében beszámolót tartott. A választók mindenütt zeneszóval és bandériumokkal fogadták a képviselőt, akinek beszámolóbeszédei mindenfelé nagy helyesléssel találkoztak. A beszédeknek különösen az a része találkozott általános helyesléssel, mely az obstrukció letörésével foglalkozott és az országgyűlés munkaképességének helyreállítását fejtegette. A választók nagy meglepődéssel vették tudomásul a kétéves katonai szolgálat törvényi elintézését és a demokratikus alapon nyugvó törvényjavaslat előterjesztésének bejelentését. A választók teljes bizalmukról biztosították a képviselőt, akinek tiszteletére Szomolánvön banket volt. Lukács miniszterelnökhöz és gróf Tisza Istvánhoz üdvözlő táviratot intéztek.

A Ház elnöke a református lelkészek korpótlékáról

Tisza István gróf levele

A képviselőházi tárgyalások folyamán Lukács László pénzügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy a református lelkészek korpótléka ügyében még ez évben intézkedéseket tesz. A kijelentésnek a végrehajtásra vonatkozó részét különféleképpen értelmezték s így bizonytalanságban voltak a lelkészek, hogy a korpótlékat kik kapják meg. E kérdést vetette fel a debreceni Protestáns Lapok szerkesztője is lapjában, mire most Tisza István gróf, aki egyházának ügyeit mindig szíven viseli és nagy figyelemmel kíséri, a Protestáns Lapok szerkesztőjéhez a következő levelet intézte:

Geszte, 1912. július 9.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Épen válaszolni akartam azoknak a lelkész uraknak, akik magánlevélben közölték velem a pénzügyminiszter urnak a lelkészi korpótléka vonatkozó kijelentése által felidézett aggályait, amidőn b. lapjában ugyanazon aggályok kifejezésére táltam.

Igy állván a dolog, legcélszerűbbnek látom, ha szerkesztő urat kérem fel felvilágosító soraim szive közzétételére.

A pénzügyminiszter azt mondta, hogy mindazok a lelkészek korpótlékban fognak részesülni, akik 1600 korona fizeték kiegészítésre tarthatnak igényt. Tehát nemcsak azok, akik tényleg fizeték kiegészítésben részesülnek, hanem mindazok, akiknek a törvény 1600 korona minimális fizetést biztosít. Ezek pedig a magasabb kvalifikációval bíró összes lelkészek, szemben azokkal a kisebb kvalifikációval bíró lelkészekkel, akiknek a törvény csak 800 koronás kongruát biztosít.

Világos tehát, hogy a pénzügyminiszter ur kijelentését félreértették azok, akik azt csak a kongrua kiegészítésben tényleg részesülő lelkészekre vonatkoztatják, mert — amint ezt illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján mondhatom — korpótlékban — tekintet nélkül jelenlegi fizetésükre — az összes, teljes képzettséggel bíró lelkészek, tehát az összes protestáns lelkészek fognak részesülni.

Abban a reményben, hogy ezzel a felmerült aggodalmakat sikerült teljesen eloszlatnom, maradok teljes tisztelettel

szerkesztő ur kész szolgálója

Tisza István.

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kifünő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zenestély.

Ezek a sorok bizonyára meg fogják világitani a kérdést a lelkészek előtt, akiket a levél kijelentései megnyugtathatnak, mert abból az is látszik, hogy igazságuk érvényesüléseért leglelkesebb nagy emberük dolgozik.

A pápai bulla

Okirat a hajdudorogi új püspökségről

Az új magyar görögkatolikus püspökségről szóló pápai bulla a Vatikán hivatalos lapjában most jelent meg. A nevezetes dokumentum, mint minden vatikáni kiadvány, latin nyelvű s ennek a nagyjelentőségű okiratnak a hiteles szövege, amelyet alább csaknem egész terjedelmében közlünk, a következő:

PIUS PÜSPÖK

Isten szolgáinak szolgája örök emlékezetül.

A magyarországi görög szertartású katolikus hívek minden időben kiváló jeleit adták hitüknek, buzgóságuknak és az apostoli Szentszék iránt való hűségüknek. Nem csoda tehát, ha a római pápák különös jóakarattal voltak irányukba s minden gondjuk odairányult, hogy az egyházi szervezet közöttük napról-napra növekedjék: új egyházmegyéket és püspöki székeket rendelve, valahányszor azt kívánta akár a hívők megnövekedett száma, akár pedig a hite terjedése.

A régi szeretet.

Ezt tette a mi boldog emlékü elődünk, IX. Pius pápa, aki, hogy különös jóindulatának és atyai gondoskodásának a román görögkatolikusok iránt jelét adja, a régibb román egyházmegyékhez Lugoson és Szamosújvárról új román püspökségeket szervezett, a melyekből azután egy egységes egyházi tartományt alakított, felruházva a régi fogarasi és gyulafehérvári széket az érsekségi jogokkal és kiváltságokkal. Ezt a kitüntetést a román görögkatolikusok nemcsak akkor érdemelték ki, hanem arra később is méltóknak

muatták magukat, erősen védve és terjesztve a hitet a szakadók között, másrésztől oly szeretetnek és gyermeki engedelmességnek adván jeleit a római szentszék iránt, hogy ezáltal egész Kelet katolikusainak minden erényben példaképül szolgáltak.

A magyar ajkuak egyházmegyéje.

A görög szertartású hívek között azonban felszaporult azoknak száma, akik magyar ajkuak, akik aztán sokszor kérték a Szentszektől, hogy számukra is állítsák föl egyházmegyéje. Nincs kétség benne, hogy az egyházmegye felállítása igen hasznos arra, miszerint a keresztény hit, a béke és az egység a különböző nyelvet beszélő görög szertartású hívek között ápoltsék, hogy a kötelek, melyek Szent István apostoli királyság és az apostolfejedelem széke között fennállnak, még bensőségebbé legyenek, továbbá, hogy elhárítsák az a veszedelem és visszaélés, melyet a pápák többször elítéltek, hogy magába a liturgiába élő nyelvet vezetessenek be.

Mi tehát készséggel elfogadva öfelsége, Ferenc József Ausztria császára és Magyarország királya óhaját, és meghallgatva tisztelendő testvéreinknek, a bitoros esztergomi érsek és primásnak s egyben az ország többi püspökeinek kérését, alapos és érezt megfontolás után kimondva, mindazoknak, kiket illet, a beleegyezését, apostoli hatalmunk teljességével egy görög szertartású katolikus egyházmegyének alapítását Magyarországon, hajdudorogi elnevezéssel, kimondjuk a következő módon:

Mindenekelőtt egy új egyházmegyébe osztjuk örökre és beolvastjuk az alatt nevezett plébániákat, amelyeket éppen ezért az egyházmegyéből, melyekhez eddig tartoztak, apostoli hatalmunkkal kivesszük.

Itt a bulla felsorolja, hogy az eperjesi, munkácsi, szamosújvári, nagyváradi, segesvári egyházmegyéből mely községeket vesz ki s osztják az új egyházmegyébe, a melybe az esztergomi egyházmegyből Budapestet is besorozták.

Ámbár három, a nevezett görög szertartású plébániák közül: Budapest, Makó és Nagyvárad a hajdudorogi egyházmegye határain jóval kívül esik, minthogy azonban az ottani hívek csaknem mind magyarul beszélnek, szükségesnek látszott azokat az új egy-

házmegyébe osztani és becsatolni. A fogarasi érsekségből kiszakított plébániákat illetőleg pedig, minthogy az új egyházmegyévtől ezek is távol vannak és a püspöki székhelytől messze esnek, megengedjük, hogy a hajdudorogi püspök kinevezett helyettese által kormányozhassa.

Az új püspökség székhelye.

Az így körülírt egyházmegyének püspöki székhelyét Hajdudorog városában rendeljük el és állapítjuk meg minden időkre, honnan maga az egyházmegye is nevéti veszi. A templomot pedig, mely a boldogságos Szűz Máriáról van elnevezve s amely monumentális és alkalmas s amely eddig plébánia-templom volt, ugyanezen névvel és címmel a székesegyház méltóságára emeljük fel mindörökre. Ugyanebben a templomban ugyancsak örök időkre székeskáptalant rendelünk és alapítunk, mely egy nagy prépost, illetve főesperes vezetése alatt hat kanonokból fog állni. Egyben úgy a püspöki székek, mint a püspöki templomnak és káptalannak mindazon jogokat, kiváltságokat, címet és tiszteletet, mely jogszerint nekik járna, vagy mely a régi ugyanilyen szertartású püspöki és székesegyházakat Magyarországon a törvényes jogszokások alapján megillet, megadjuk.

Az új püspöknek és utódainak lakóhelye a Hajdudorog község által felajánlott épületben lesz, melyet a magyar kormány úgy fog elrendeztetni, hogy úgy a püspöknek, mint a püspöki udvartartás hivatalnokainak illő és megfelelő legyen. A magyar kormány magára vállalta a terhet, hogy egy a püspöki, mint a kanonoki, valamint a székesegyházi épületek jókarban tartásáról, illetve újjáépítéséről gondoskodni fog.

A nyelv használat.

Ohajtjuk, amint csak lehetséges, mikor erre szükség lesz, a papnövendékek nevelésére és tanítására egyházmegyei papnövelde állítsák, melyre szintén a magyar kormány vállalt kötelezettséget úgy az épületek emelésére, mint a tanári kar és a növendékek ellátására.

Ami a szertartás nyelvét illeti az új egyházmegyében, meghagyjuk, hogy az a klaszikus görög nyelv legyen, a magyar nyelv használtassék azonban a liturgián kívüli használatban, továbbá amint használják a Szentszék engedelmével a latin szertartású egy-

Magyarok Amerikában

Irta: Fischer Sándor.

Távol áll tőlem azon magyarok sorsát vázolni, akik mint egykor itthon, úgy most odaát is verejtékező homlokkal turják, mivelik a földet, vagy a bányák halálthozó mélyéből csinálják a pénzt. Sorsukat ismerjük mindnyájan. Huzzák a jármot esendesen — messze-messze idegenben. Álmodó lelkük egy-egy borongós éjszaka felriad s visszavágyik zsupffedelű hajlékába szerettei közé s azután aláhull a semmiségbe. Hainál van. Kezdődik a munka. Huzzák a jármot.

Vannak az Amerikában élő honfitársak között u. n. intelligens magyarok. Értem ez alatt azokat, kik egykor itthon végezvén a magasabb iskolákat, a kereskedelmi, avagy más hasonló pályán keresnek boldogulást. A kalandos élet utáni vágy adta kezükbe a vándorbotot, utnak indulnak szerencsét próbálni. Vagyonuk, midőn e hosszú utra szánják el magukat, nem több, mint a magyar és német nyelv közepes tudása, egy kis irodaismeret, mellyel bizony csak itthon tudnak boldogulni keservesen. Az ügyességgel nem állanak hadilábon, csupán a dollárok könnyű megszerzése vonja, huzza az újvilágba őket. Mily gyorsan megtanulják, hogy „The life is Az emlékezetes Kardos-bank tulajdonosai e helyeken keresik meg zenélve a mindennapi kenyeret.

Belépésünkkor zürzavaros hangok ütök to short to make money now in the United States of Amerika“.

Már az uton kifelé latolgatják magukban, hogy ez és az a barátjuk hogyan fogja őket

felkeresni, támogatni az első akadályok nehézségein keresztül. Minő csalódás, kiábrándulás. Közvetlen a megérkezés után tudják meg azt, amit később értenek meg esetleg, hogy „help your self and God help you!“ — Jólevegő már itthon értesülnek arról, hogy a magyarokat a „Second Ave“-n találják fel, mi sem természetesebb tehát, hogy az első utjuk ide vezet. Igen kevés kivétellel aztán nem is jutnak ki belőle. Nézzünk szét egy kissé ezen körutnak „East side“ magyar helyein. Mindjárt a 12-ik utca sarkán ékeskedik a Coffee Roal, lejjebb a Boulevard s ezzel szemközt a Monopol, a 6-ik utca sarkán pedig Kiss Emil ungvári születésű tekintélyes amerikai polgár bankja előtt a híres Continental. Ez utóbbi többek között a magyar musza, illetve a newyorki magyar színészet állandó tanyája. Lépjünk be egy ilyen magyar kávéházba. Korántsem szabad hinnünk, hogy ez, a berendezést illetőleg, Talán Palermo, vagy más elsőrangú kávéházzal vetekedhetik. Egyszerű, alacsony, füstös helyek, hasonló az itteni alsóbbrendű kávéháznak csufolt lebujaikhoz. Ma és minden este elsőrangú magyar zene, meg füleinket, magyar német és tört angol vegyesen. Majdnem minden asztalnál e magyarok főfoglalkozása gyanánt a kártya folyik. Hagyjuk ezen helyeket, melyek minden jobb érzésű emberben fölkeltik a szánalmat.

Az „intelligens magyar“-nak, tekintve, hogy az angol nyelv hiánya folvtán kis szellemi tehetségét nem érvényesítheti, valami fizikai munka után kell néznie. Kora reggel előveszi a New-yorker Staats Zeitungot és onnan böngész ki olyan foglalkozást felölölő ajánlatot, amely látszólag legjobban megfe-

lel neki. Már reggel 7 órakor 300—400 ember ácsorog a hirdetett hely előtt, egymás arcáról olvasva le a nyomort. Ez azután így megy napról-napra. Ha végül sikerül is nagy erőlködések árán egy ilyen fizikai porter, dishwasher stb. állást elnyerni, abban ugyan nincs köszönet, mert Newyorkban a „Greenhorn“-t annyira kihasználják, amennyire csak lehet. De sok néma könyv, fogcsikorgatás, összeszorított ököl beszélhetne e megaláztatásokról és lelki meghasonlásról!

Türelmük, illetve kitartásuk ezen munkához nincsen. Megunják hamar s ott hagyják helyüket, bár ha újólág felveszik is a letért való küzdelmet, ezt csak a látszat kedvéért s esetleg saját lelkiismeretük megnyugtására teszik.

Belekerülnek a Second Ave posványába, az ottani „magyar életbe“.

Sokan, igen sokan vannak, kik már szívesen visszatérnének, de visszatartia őket az itteni társadalom génusza: fenn az ernyő, nincsen kas.

Ajánlom ezen levelem megszivlelését mindazoknak, kik hasonló sorsban fényképük mását megtalálják a sorok közt.

Apponyi Albert gróf nemrégiben künnjárt a Second Aven s egy pohárköszöntő kerekében, melyet az ottani magyarokhoz intézett, azt mondotta, hogy ember legyen az, ki itt megállja a helyét. Ő ismeri a viszonyokat s igazán ember legyen az, ki a forrongó örvények közepette megtudja vetni a lábát, hogy ellentálljon a viharnek.

Az arany dollárok hazájában lassan-lassan sötét éjszaka borul.

házmegyék. Hogy pedig az új egyházmegye papjainak idejük legyen az ó-görög nyelv megtanulására, az egyházmegye felállításától számított három éven át mindenik plébánia használhatja továbbra is azt a liturgikus nyelvet, melyet eddig is használt.

Ezvéb rendelkezések.

Hogy pedig a Szentszéknek mindeme rendeletei lelkiismeretesen be fognak tartatni, erős reményt nyújt erre Magyarország kormánya, amely szerződésileg is kötelezte magát arra, hogy a mindenkori püspöknek szívesen segélyére lesz, miért is halás lelkiinket akarván kimutatni öfelsege Ferenc József Ausztria császára és Magyarország apostoli királya nagylelkűsége iránt, mellevel minden gondot és költséget a hajdudorogi egyházmegye felállítására érdekében a kincstár terhére vállalt, nemkülönben biztosak lévén abban, hogy ugyancsak öfelsege a jövőben is mindent szívesen megtesz a görög szertartású egyházmegyék érdekében is, mint eddig is, az ő kormánya alatt létező valamennyi egyház érdekében, öfelsegének és utódainak adjuk a jogot, hogy a mindenkori római pápának a jog által megszabott idő alatt a hajdudorogi székesegyházhoz méltó és alkalmas egyházi férfit ajánlhasson, kit a pápa a püspöki joghatósággal felruház.

A hajdudorogi egyházmegyét az esztergomi latin szertartású egyháztartományba kebelezzük s az esztergomi érsek érseki jogait a hajdudorogi püspökségre kiterjesztjük.

Jelen határozatunk végrehajtására tisztelendő testvérünket, Scapinelli de Légnigno Rafael laodiceai címzetes érseket, az osztrák-magyar császári és királyi udvarnál apostoli követünket küldjük ki.

Senki az emberek közül ne merészellen a rendelkező, engedélyező, megállapító, megbízó, parancsoló levelünknek ellentmondani, vagy annak vakmerően ellenállni, mert ha ezt valaki tenni merészelné, tudja meg, hogy a mindenható Istennek és apostolainak, Szent Péternek és Pálnak haragját vonja magára.

Adatott Romában, Szent Péternél, az urnak 1912. évében, június hónap 8-ik napján, pápaságunk 9-ik évében.

Agliardi A. bibornok, a római Szentegyház kancellárja, Consistorialis bíborosttkár helyett *Tecchi Scipio* ülnök. *Riggi M.* jegyző.

Terménykiállítás a munkáskertekben

Díjkiosztás a termelők közt.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület Árpád-kerttelepén vasárnap délután volt a terménykiállítás, amelyen az Árpád- és Attila-telepek bérlői, kertészeti szempontból is igen figyelemre méltó eredményt mutattak be.

A kiállításon a Közhasznú Munkáskert Egyesület elnöksége nevében Szántó Győző, Bárdos Géza és Rácz Lajos dr. jelentek meg. Jelen voltak az ünnepélyes díjkiosztáson még Jánossi Zoltán ref. lelkész, Vadász Emil Debrecen városi gazd. felügyelője, Zoltav Lajos, Gáll József, Andriányi Lajos stb.

A kert-bérlők nevében Pál Gusztáv kertgazda meleg üdvözléssel fogadta a vendégeket. Majd Szántó Győző, a kertegyesület buzzgó megteremtője és ügyvezetője szép beszédben buzdította a kertek művelőit. Azután a kereskedelemügyi m. kir. miniszter adományából jutalmakat adott ki az Egyesület a legszebb termények kiállítóinak. Közöttük I-ső díjat kapott: Pál János (10 K) II. díjat kaptak: (5 K) Vörös István, Király István, Zsebők Bálint, Lomos János, III. díjat kaptak: (3 K) Szatmári András, Kovács Károly, Bancsik Imre, Tömöri István, Zsufa András. Ezenkívül elismerés gyanánt díszes oklevelet kaptak: Bagossy Kálmán, Karabélyos Zoltán, Pál Péter, László Béla, Mészáros Pál, Boltyos Imre, Olasz József, Pap István, Pál Dániel, Mendre Gergely, Szatmári Mihály, Losinszky Tamás, Kenyeres György, Kiss György, Kovács János, Fried Béla, Tokaji Gyula, Gönczi István, G. Szabó Kálmán, Szentessi Istvánné.

Jövő vasárnap 21-én délután 4 órakor a Petőfi-telepen (gázgyárral szemben) lesz terménykiállítás, mely szintén igen kiválónak ígérkezik. Az Egyesület vendégeket szívesen lát ez ünnepélyen is.

Fogyatékos emberek

A kártya, szerelem és a fondorlat

Néha történnek események, amelyeket a lélekbuvár, ha vegykonyhájában elemez, ugyanazt az atomot halássza ki mindegyik retortájából a különböző alakban és színben kezei közé került tárgyakkól. Így a bűn akármily alakban merüljön is fel, abban a rosszhiszeműség, korlátoltág és a más épisége ellen törtetés képezi annak egyik alkotórészét. S az az egyén, aki átlépi a polgári tisztesség határát, erkölcsileg kifáradva, lezuilva, *fogyatékos* emberi formában kerül csak vissza a társadalom tengelyébe.

Nem céloim itt lélektani fejtegetésekbe bocsájtkozni, csupán bemutatás előtt akarom embereimet jellemezni, akik a bor, kártya és ravaszság ópiumszerű mérgétől megérszégülve, embertársaik anyagi és testi épiségeinek megbontására törnek. Olyanok ezek a fogyatékos erkölcsi érzékkel élő emberek, mint a mérges bogarak, akik azzal táplálkoznak, hogy a maguk parazita életének fentartása végett belevájják fullánkjukat az egészséges testbe s ha idején nem orvosoljuk, maró harapásaikat, magunk lesziunk áldozatai haszontalan életüknek. A társadalomnak és a törvénynek kell résen lenni, nehogy tovább vájják a közbiztonság és jogrend állványait.

Reklám becsapásra.

Több fővárosi lap hasábjain hangzatos reklám látott napvilágot, melyben ravasz szövegű ajánlatot tett egy állítólagos bécsi cég. Hetezer darab reklámórát kínált ingyen és bérmentve az olvasóknak, akik még idején keresik fel megrendeléseikkel Hans Schmiedt ékszerésznek jelezte magát a nagylelkű adakozó, akihez valószínűleg tucatszámra érkeztek be a rendelések.

Papp Sándor Teleky-utcai fodrászsegéd is felült a hirdetésnek s a 6000 darab óra közül egyet megrendelt a bécsi cégtől. Gondolta, akármit kap is a levél ellenében, károsodást nem szenved, mert hisz az ajándékot értékelni nem szokták. Várta tehát, mit hoz a bécsi posta.

Tegnap aztán meg is érkezett a *meglepetés*. Kilenc korona 70 fillér járt érte. Papp Sándor eleinte habozott, később azonban még is kiváltotta a csomagot, melyben a reklámórát sejtette. Gondolta, ennél olcsóbban ugy sem jutott volna órához, amire ugy is szüksége volt. Kváncsian kezdte tehát bontogatni a csomagot, melyben nagy meglepetés várt rá. *Orának hült helyét találta*. E helyett kapott kilenc korona 70 fillérért egy olyan fémláncot, mely még *testvérek között* sem ért volna két koronát.

A jeles bécsi hirdető alaposan becsapta a jóhiszemű embert, aki nemcsak *reklámórát nem kapott*, de a pénzét is minden elenzolgáltatás nélkül rabolta ki a zsebéből. Feljelentette az esetet a debreceni rendőrségnél, ahol a *szélhámosság* miatt az eljárás folyamatba tetetett.

Tiltakozások apaság ellen.

Lovász Erzsébet napszámosnő egy paprikakereskedővel élt közös háztartásban. — Boldogságuk — úgy látszik — zavartalan lehetett, mert a viszonyoknak csakhamar *áldásos jelei* kezdtek az asszonyon mutatkozni. Amit ma már titkolni sem lehetett s így a paprikás embernek is minden félreértés nélkül jutott tudomására, hogy családapa lett. Ami rendes körülmények között mérhetetlen öröm és boldogság szokott lenni annak, akivel szemben elkövetkezik.

De hát egy paprikás ember még ily körülmények között sem vehetheti le *paprikás hangulatát* s ezért cseppet sem látszott örülni a dolognak. Ellenkezőleg, mérhetetlen dühbe jött, hogy annak erejével még talán a legerősebb szegedi fajpaprika sem tudott volna konkurrálni. Ami nála veszedelmes események előhírnöke volt, sőt nem sok idő múltán már be is következett az égiháboru. — Agyba-főbe verte a szegény asszonyt, aki nemcsak megosztotta vele házának gondjait, hanem hiúságának és szerelmének gyümölcsül gyermekkel is megajándékozta a brutális embert. *Kék-zöld foltok, zuzódások és ütések nyomai borítják egész testét*, mely orvosi vélemény szerint 14 napon belül aligha fog behegedni. A rendőrség az asszony feljelentése folytán az esetet bejelentette a kir. ügyészségnél.

Egy korcsmáros, aki nyer.

Székely István gazdálkodó sertésekkel szokott kereskedni. Tegnapelőtt is két darab szüldőt adott el, egyik debreceni vendéglősnek, akinek az italmérésében leültek áldomást inni. Mikor már az eladó kissé italos állapotba került, a korcsmáros indítványozta, kísérték meg a szerencsét, hátha megduplázódik a sertések ára. Amire a részegember egy szerre ráállott s csak úgy egymás között előkerült a kártya.

— Ferbli, vagy huszonegy legyen? — kérdezte az indítványozó.

— Nem bánom én, akármilyen lesz! — hogyan helyben az elázott partner.

Aki igen rossz állapotban került ki a csatából. Mert a korcsmáros nemcsak a sertések 186 koronát kitevő vételárát nyerte tőle vissza, hanem még 18 korona készpénzt is elveszítette a *huszonegyesen*, amit játszottak.

Igy teljesen elázva tért haza lakására, ma pedig az esetet a rendőrségen feljelentette. Hazárdjáték miatt a korcsmáros ellen az eljárás megindult.

SPORT

OLYMPIÁD.

A svéd zsüri erőszakos pártoskodása a tetőpontra hágott. Olyan dolgok történtek az elmúlt napokban az olimpiádon, hogy az összes nemzetek gyűlést tartottak és memorandumot adtak át a svéd zsürinek, amelyek szerint, ha ezt be nem tartja a zsüri az összes nemzetek olimpiai konferencián kizárják a svédekét az olimpiai szövetség sorából. A memorandum főbb pontjai a következők voltak: A birkozásnál 3 svéd zsüri tag, mint bíró nem szerepelhet. Izlandi olajjal bekenet testtel nem szabad dolgozni. Igen súlyos vádat emel a memorandum a svéd zsüri ellen, mivel 12 esetben, amikor idegen nemzet képviselője lett a győztes a svédek a jegyző-

könyvben nem az idegenek nevét irták, hanem 12 svédnek.

A memorandumot Marconis osztrák képviselő adta át, a svéd zsüri elnökének, de a svéd zsüri elnöke Marconist egyszerűen kiutasította. Rögtön feljelentették az esetet az internationalis zsüri elnökének, aki rögtön megigérte a jog orvoslást.

A vivásban a magyar csapat 10:6 arányban győzött az osztrákok ellen. A görögök a magyarok javára visszaléptek.

A marathoni futásban a délafrikai Gitscham 2 óra 37 r. 52 mp. alatt, mi a magyar ki- küldött Karpáti, 68 közzül 34-ik lett.

Amint a múltkor is megirtuk, Les-Torres ismét győzött a 400 m. uszás döntőjébe ugyanis utolsó lett.

Bodor a 400×4 m. staféta oly kriminálisan futott, hogy csupán ennek köszönhetjük, hogy harmadikak lettünk.

Ha még tovább tartana az atlétika akkor még több vereségről kellene beszámolni. Oh atlétáink reményeitek, ábrándokban aratott győzelmeitek, hol késnek. **M. D.**

2:2

ELDÖNTETLEN A DTE ÉS MSE MÉRKÖZÉS.

Ritka szép számú közönség előtt játszódott le a DTE és a Monori S. E. vasárnapi football mérkőzése.

A DTE, a hozzá fűzött reményeket beváltotta, oly szép és főleg lekkes játékot mutatott, amilyet nem igen láttunk még tőle az utóbbi időben. Határozott javulást mutat a csatársor. A mezőnyben szép passziákat végez, de a goal előtt megszünik. A trainernek pedig főleg erre kell sulvt fektetni. De általában véve a trener munkája nagyon meglátszik a csapaton.

Egy másik feltűnő jel pedig amit a tegnapi mérkőzés alatt tapasztaltunk az, hogy a DTE a második féldőben oly energikusan küzdött, hogy amire még sohasem volt példa. Szóval birta a DTE a tempót, a második féldőben! Azért emelendő ez ki különösen, mert jellegzetes a DTE-nél az, hogy a második féldőben összeesik az egész csapat hát védet játszik.

A mérkőzésről írva, az első két goalt a Monori S. E. érte el, de a DTE rendkívül energikus támadása után kiegyenlítették eldöntetlenné tették a mérkőzést.

Egyes emberekről írva, a csapat legjobb embere határozottan Dugó volt oly agilitással és önzetlenül játszott, hogy brilláns technikája nem egyszer tapsra ragadta a publikumot.

Klein bemutatkozója a legteljesebb sikerrel járt.

Loska, Tolnai szintén nagyon jók voltak. A halvesor legjobb embere Vámos volt. Hajós mindent játszott, csak center halfot nem, ő nem elég fürge annak. Nagyon szeretnénk, ha Tolnai vissza menne régi helyére Kiss Béla jó tartalék volt. Lengvelt nem vagyunk hívatottak megbírálni.

Láng szintén nagyon jól játszott, csak beadásai lennének hosszabbak.

Kis Menyhért nagyon érhetetlenül bíraskodott, nagyon sok mindent elnézett, főleg a monoriak javára.

Monornál a balösszekötő, a center (aki melleleg mondva nagy lesipuskás) és az egyik hátvéd tüntek ki. **M. D.**

Sportmultság. A Debreceni Keresk. Alk. Sport Egylete aug. 3-án a Dobosban közép-magyarország bajnok csapata a „Debreceni Torna Egylet” tiszteletére estélyt ad. Lesz virág csata, konfetti, szépségverseny, kabaré és tánc. Szóval ismét egy gradióz mulatságra van kilátás.

Magyarország győz Oroszország ellen 12:0. A magyar csapat állandó fölény mellett 3:0-ás féldő után a fenti gólarányban győz. A magyar csapat összeállítása: Zsák — Rumbold, Páyer — Biró, Bródi, Blum — Sebestyén, Schlosser, Kertész II., Pataki, Potva. A goalok közül ötöt Schlosser, Pataki kettőt, Kertész II. hárommal, Tóth és Bródi egyet-egyet lőttek.

Vidéki eredmények. Nyiregyházai TVE — Nagyváradi SE 2:1.
Kassai AC—Pest-Szentlőrinc 5:2.
Kistarcsai SC—Soroksárpéteri AC 4:1.
Győri TE—Soproni FAC 4:0.
Kecskeméti AC I— BTK 2:0.
Kecskeméti AC II—Kecskeméti Munkás 7:0.

Anyós orfeum cseléd

Egy vő nyári keservei

Orfeum, mozi és cirkus világa járja most Debrecenben. Valamennyi majdcsak megél azután. Meg él, ha az anyósok is a lelkiükre veszik a kabaré-érdek ügyét, mint azt módomban volt tapasztalni egy családi jelenet keretében, amely így folyt le:

A férj (hivatalnok ember, most jön haza, megöleli a feleségét): Szervusz fiam! Kész a vacsora?

A feleség (az ablaknál ült, gyöngédén): Éhes vagy, lelkem? Rögtön hozok valamit. (Kimegy a konyhába s rögtön visszatér a szakácsnéval: Verával, aki vaját, kávéját és kenyeret hoz be. Falatoznak).

A férj: Talán ma este kimehetnék a Nagyerdő felé séteálni fiam, legalább szórakozunk egy kicsit.

A feleség: Szép szórakozás, mondhatom. Mások nyaralnak, mulatnak, mulatságba járnak, mi pedig örökösen ide láncoljuk magunkat a szobához.

A férj: Hja, fiam, másoknak telik, nekünk nem.

A feleség: Istenem, csak ne volnál mindig olyan zsigori. Hisz hány tisztviselő van, akinek nincs több jövedelme, mint neked. Mégis fürdőre járnak és szórakoznak. Csak mi nem megyünk sehová. (pityeregve) hisz ez borzasztó!

A férj: Te vagy az oka.

A feleség: Én? Miért?

A férj (az ablakhoz huzza s együtt tekintenek az udvarra, ahol a két gyermekük: Palika és Klárka játszik): Látod, nekik kell a pénzét spórolni.

A feleség: Oh, hiszen még picik.

A férj: De hamar nőnek.

A feleség: Hát jól van, hiszen én nem mondom, hogy pazaroljunk, látod, beleegyezem abba is, hogy az idén nem megyünk nyaralni, de hát Istenem, egy kis szórakozás csak kell. (Hizelegve.) Nézd apuskám, itt volt a mama és azt mondta, hogy este elmegyünk az orfeumba.

A férj: Tessék? (Felháborodva.) Az anyósommal az orfeumba! No még csak ez kellett. Oh, ti eltántorodott nők, hát nem tudjátok ti, hogy mi az: orfeum?! Az egy erkölcsstelen intézmény!

A feleség: Ugyan ne beszélj bolondokat. Az éppen olyan, mint a színház. Énekelnek, játszanak, táncolnak stb...

A férj (gunyosan nevet): Satöbbi! Nagyszerű. De kérlek az az éneklés nagyon frívól, a játszás szemérmes sértő, a tánc pedig borzasztó mesztelen. Illetve néked nem szabad megnézni.

A feleség: Ugyan kérlek ne légy erkölcsbíró. Hadd azt a főkapitányra. Amiket pedig mondasz: nem igaz, nem, nem! Hisz

a barátnőim mind járnak az orfeumba és soha nem mondták, hogy családoknak nem szabad oda menni. A mama is azt mondta, hogy nagyon családias műsor van.

A férj: Nekem beszélhetsz. Egy szónak is száz a vége, nem megyünk, punktum!

Palika (kivül énekel):

Fáradt vagyok, unatkozom,
Nem érdekel semmi,
Nem szeretek semmiféle
Társaságba lenni...

Klárka (Palika éneke után szintén rákezd):

Szivem oly
Tele, tele, tele, tele,
Nem fér több
Bele, bele, bele, bele...

A férj (meglepetve hallgatja): Jézus Mária, ezek a gyerekek! Hol tanulták ezeket az erkölcsstelen nótákat?

A feleség: Erkölcsstelennek nem erkölcsstelenek.

A férj: No hát ez rettenetes. Az anyósom, feleségem, gyermekeim mind megvannak mételyezve, most még csak az hiányzik, hogy Vera szakácsné is...

Vera (dudolászva a konyhában):

Ha nyitva lesz az ablak,
Akkor meglátogatlak,
Csak meg ne lássa
Az anyád, az anyád...

(Belép a szobába.) Nagysága kérem, itt a barátom, osztán kéri, hogy tessék elengedni a moziba.

A férj (mérgeesen): Nem lehet, mars ki! Vera (ijedve kiszalad és összeitkőzik a belépő anyóssal): Kezít csókolom! (El.)

Az anyós (megcsókolja a leányát, a férjhez hidegen): Jó napot, vóm uram!

A férj (tetetett hízkelkedéssel): Csókolom kezét drága anyósom.

Az anyós: Készen vagytok?

A feleség (akadozva): Nem anyuskám, mert az uram azt mondta, hogy nem...

A férj (megrettenve anyósa szuró pillantásától): Igen azt mondtam, hogy nem kell okvetlen tavaszi felöltőt felvenni, jó lesz ugy is, de ha drága anyósom ugy akarja, hát azért felveheti, hisz lehet, hűvös lesz az orfeumban... (Hátrafordul, hogy a mérget kifújja, majd ismét megfordul és mosolyogva bámul az anyósára, akit szeretne a pokol mélységes fenekére küldeni.)

Az anyós: Mindenesetre jó lesz, ha elhozza. No siess, öltözködj leányom.

A feleség (győzelmesen mosolyog a férjére, aki alig bírja elpalástolni dühét, elmenőben kacagva): Igen mamuskám.

(Szünet, mely alatt az anyós és férj szótlanul ülnek egymással szemben. Bajos volna eltalálni, hogy melyik „szereti” a másikat jobban.)

A feleség (kilép): Készen vagyok, mama, Mehetünk!

Hárman kifelé indulnak. A folvosón Vera és barátja szépen kicsipve állnak eléjük.

Vera (aki tudja, hogy amit a férj nem akar, azt az anyós biztosan akarja, cselhez folyamodik. Kezét csókol az anyósnak): Jó mulatást kívánok nagysága, Mi is szeretnénk volna elmenni, de a nagyságos ur nem enged.

Az anyós (felháborodva): Micsoda maga a mostani cselédmizériák mellett rab-szolagként bánik a szakácsnéjával?

A férj (hajlongva): Én, dehogyn drága anyósom.

Az anyós: Rögtön adjon pénzt Verának.

A férj (meghunyáskodva): Parancsára, édes anyósom. (Kiveszi a tárcáját, közben pedig, hogy az anyós nem látja, ugy böki oldalba Verát, hogy az felsziszeg fátálmában. Menet közben fenhangon): Milven jól is fogunk mi mulatni, ugy-e (utálattal) drága anyósom...

Holly.

Vasöntéseket,

mindenféle gépek alkatrészeit, minta vagy ócska után készíti. **Gépek, kazánok, malmok** javítása és átalakítása a legolcsóbb árban vállal. — **Tanulók** havi fizetéssel felvétetnek.

Fáy Bertalan

vasöntőde és gépműhelye
DEBRECZEN, Hortobágy gőzmalom mellett.

Az automobilos vigéc

Megrendelésgyűjtés revolverrel

Mindig mulatságos látvány, amikor fővárosi uracsok terpeszkednek el egy-egy jobb vidéki kávéház márvány-asztalánál, az ebédlőkben, vagy a gummirádisban, pláne automobilban. Előkelő grófoknak nézéd, a minthogy ő viszont előkelő grófként nézi le a feketéző kereskedőt, vagy iparost. De csak hivatalos órán kívül, mert azon belül lekopik róla a gróf s megmarad alatta az alázatos vigéc, a stöhrich.

Nem egynek azonban a fejében marad egy kis pesti grófi gőz s az alázatos vigéc helyett a szemtelen ficsur marad meg üzletkeresés közben is.

A legtöbb kereskedelmi utazó nem ez a zsáner, hanem szorgalmas, becsületes munkás. Nem reájuk vonatkoznak ezek a sorok, hanem a szemtelen ficsurakra, amelyeknek egy példányát mutatjába a hozzánk beküldött következő levél:

A „*Debreceni Független Újság*” tekintetes szerkesztőségének

Debrecen.

Vagyok bátor a következő megtörtént esetet azon kérelemmel közölni, hogy azt a legközelebbi bi lapokban a napi hírek közt kitenni szíveskedjenek:

Botránys eset zavarta meg az egyébként csendes Derecske, biharmegyei község nyugalmát. Egy pesti utazó Stern Béla a Herczeg és Geiger cég utazója jött le a községbe, bizonyára olyan utasítást kapván főnökétől, hogy áruinak vevőket szerezzen. A cég saját automobilját bocsátotta rendelkezésére, hogy gyorsabban és több helyen megfordulhasson ajánlataival. Csakhogy nem úgy történt: az utazó urnak az automobil, tehát az ily „előkelő” utazás megzavarta a fejét s a higgadt kereskedői vérmérsékletet „nagy úri alűrökkel” próbálta felcserélni. Ebből aztán parázs botránys történt. Az utazó ur éppen Krisztik Pál derecskei kereskedő üzletében dolgozott a mikor történetesen belépett az üzletbe Grünbaum Pál tekintélyes kereskedő és Robicsék Miksa segédje, akiket régebről ismert az utazó. Talán nem eléggé szívélyesen fogadták őt „az automobilos utazót”, vagy talán megakartá mutatni „a csendes és jámbor vidékieknek”, hogy milyen ur az igazi pesti utazó, különösen, ha automobilon jár, durván nekik rontott, a mitsem sejtő kereskedőknek s revolvert szegezett rájuk és oly vad lármát csapott, hogy csak a rendőrség közbelépésének köszönhetette, hogy az összeverődött közönség meg nem lincselte. Igazolás után a rendőrség szabad tovább automobilozást engedett az utazó urnak, ki ily botránys viselkedése következtében üzletkötés nélkül egválozra eltávozott, míg a bíróság hívására uira viszont nem fogja látni hősiességének színterét.

Soraim közlése reményében maradok

kiváló tisztelettel

iffj. Seres Mátyás,
a derecskei iparoskör jegyzője.

A vitéz vigéc bizonyára cégénél is megfélelő jutalomban fog részesülni.

KÖZOKTATÁS.

— Fémipariskolai ösztöndíj. A városi tanács mai ülésén az 1911—1912. évre járó egvük 200 koronás ösztöndíjat Zindermann Gusztávnak adta ki, aki a tanfolyamnak egvük legjobb tanulója volt.

HIREK

— **Közzgyűlés előtt.** A júliusi rendkívüli közzgyűlés ügyeinek előkészítésére Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága e hó 16-án kedden délután 3 órakor a városháza kistanács termében ülést tart, amelynek tárgyai: Tanácsi előterjesztés egy új nagy kölcsön felvételének engedélyezésére és annak előmunkálataira a városi tanácsnok megbízás adása tárgyában. — A munkásház építő közhasznú r. t. kérvénye terület hasznosítás adása tárgyában. — A József kir. herceg szanatórium egyesület kérvénye a létesítendő szanatóriumhoz vezető ut kiépítése stb. iránt — Az Erdélyrészi Mész Egyesület kérvénye a Kolozsváron tartandó mészézési kiállításra jutalomdíj adományozása tárgyában. — A közzgyűlés javításánál és átalakításánál felmerült költségek tárgyában előterjesztés.

— **A Csokonai-körből.** A Csokonai-kör ügyeit a mai naptól kezdve a nvári szabadságra utazott Kardos Albert dr. helyett Szávay Gyula főtitkár fogja intézni.

— **Jóváhagyások.** A belügyminiszter ma értesítet a tanácsot, hogy a Hortobágy hasznosítására vonatkozó közzgyűlési határozatnak azt a részét, amely az öntöző csatornák létesítésére, a földmívelésügyi miniszterrel kötött szerződésre s a csatornamű létesítésére vonatkozó költségekre vonatkozó jóváhagyja. Azt a részét pedig, amely a 12000 hold kiszakítására és mezőgazdasági művelés alá vételére vonatkozik, tárgyalás alá vette. — Jóváhagyta a miniszter még azt a közzgyűlési határozatot, amely egy városi területnek a máv. számára tömegáruaktár céljaira való átengedését mondta ki.

— **Debrecen város választói.** Megirtuk, hogy e hó 9-én tartott ülésén döntött a központi választmány az ideiglenes névjegyzék ellen beadott főlshózlamlások tárgyában. A hozott határozatokat közszemlére tették ki s azok e hó 20—30-ig a város székházánál a városi kiadó hivatalban (I. em. 26. sz.) a hivatalos órák alatt (8—1-ig) megtekinthetők. Azok, akiknek felszóllalása felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt — tehát az 1912. évi július hó 20—30-ig, azok pedig, akiknek választói jogára a központi választmány határozata vonatkozik s így a határozat részükre kézbesítendő, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Kuriához intézett felelbeszésüket a központi választmány elnökségéhez benyújthatják. A felelbeszés írásban nyújtandó be s ahhoz új bizonyítékok is mellékelhetők.

— **A tanács egy gyalogjáróburkolatról.** Az Ipar és Kereskedelmi Bank azt az ajánlatot tette a városnak, hogy csináltassa meg a Szent Anna-utcai új palotája előtt a gyalogjárót aszfalttal s ez esetben a költségek felét 830 koronát megtérít. A városi tanács azonban ez ajánlatot nem fogadta el és kimondta, hogy téglával burkolassa a gyalogjárót a maga költségére a Bank. A tanácsot minden valószínűség szerint az a jószándék vezette, hogy a városnak semmibe se kerüljön ez a gyalogjáró építés. A határozat e jó szándék dacára sem látszik jogosnak, sem okosnak. A gyalogjáró mai helyén nem volt soha előbb gyalogjáró, mert a Bank új, belső vonalban építkezett s területet engedett át a városnak s így azt a rendelkezést, hogy az építettő tartozik a régi burkolatot helyreállítani itt érvényesíteni sem lehet. Azután meg csak mégis helyesebb, hogy ha ahol lehet aszfalt burkolatot készítenek, annál inkább itt, ahol esetleg már nem sokára a kocsiuton aszfalt burkolat lesz, a gyalogjárón pedig egy díszes palota előtt téglaburkolat.

— **A kórház zárszámadása.** Debrecen város közzgyűlésének zárszámadásait az 1911 évről, miután azokat a kórházi bizottság és a közzgyűlés is elfogadta, a tanács mai üléséből fölterjeszti a belügyminiszterhez jóváhagyás végett.

— **Megszüntették a nagverdei csodaforrást.** Megirtuk, hogy a Nagverdőben a fürdő közelében valami csodaforrást fedeztek föl egvesek, amely szerintük új természeti kincs csel ajánlékozna meg a várost. A fölfedezők közül többen meg is kóstolták a csodaforrás vizét, amely melegnek és sósnak bizonyult. Ezek szemrehányást is tettek a tanácsnak, hogy e bizonyára gvóghatású forrást nem vette még észre és nem értékesíti. A tanács azonban nem szolgált rá erre a szemrehányásra, mert észrevette azt és intézkedett is már, hogy az — megszüntetessék. A nagy erdei városi fürdő kivezető csöve ugyanis amilyen a használt viz folyt le, megrepedt s innen bugvogott föl a víz, amelyet némelyek csodaforrásnak láttak. A tanács ma 300 koronát utalványozott ki s utasította a mérnöki hivatalt, hogy a csővezeték hozassa rendbe. A forrás tehát pár nap alatt megszűnik.

— **Javítások a tanvai iskoláknál.** A városi tanács mai ülésén elrendelte, hogy a tanvai iskoláknál, ahol kisebb-nagyobb hiányok vannak, a szükséges javításokat a mérnöki hivatal azonnal eszközöltesse.

— **A vasárnapi munkaszünet ellenségei.** A rendőrség a tegnapi napon ismét nyolc esetben volt kénytelen feljelentést tenni azok ellen, akik a vasárnap munkaszünetről alkotott törvényt megszegve, üzleteikben dolgoztak. Bár a büntetés minden ily esetben a legszigorubbban lesz kiróva, még mindig nem apad a tilosban dolgozatók száma s akadnak oly könnyelmű egvények, akik pár koronáért kiteszik magukat az 50 koronától százkra is felugró folytonos büntetéseknek.

— **Ügyvédi iroda bolthelyiségben.** Marosvásárhelyről jelentik a következő érdekes dolgot: Nem mindennapos panasz érkezett a marosvásárhelyi ügyvédi kamarához Csikszentmártonból. Botoár Adolf dr. ügyvéd feljelentést tett és fegyelmi megindítását kérte Albert Gábor dr. és Vitus Pál dr. csikszentmártoni ügyvédek ellen, akik irodájukat direkt utcára nyíló bolthelyiségben helyezték el s a feljelentés szerint a kari tekintélyt mélyen sértő kliens-fogdosást üznek, úgy hogy az ilyen elhelyezésű irodákban akárhányszor tévednek be idegen emberek fűszert, pálinkát, vagy húst vásárolni akarván. Amint a feljelentésből megtudjuk, ez a módi, a bolthelyiségű ügyvédi iroda nagyon divik egész Csikmegyében.

— **Lopás a vasuti állomáson.** Lugosról jelentik, hogy ott Fodoreszku Jon provezsinai lakos pénztáskáját, mely a nyakában lógott, ismeretlen tettes a vasuti állomáson kinyitotta s abból 1400 korona készpénzt és több értékes váltót ellopott. A váltók között volt Manzur Tódor és Tódoreszku Jáchim bozsori lakosok által aláírt 1640 koronáról szóló, Tumie János és Mitru János által aláírt 500 koronáról szóló, Csuzza Damászku és Mitru János által aláírt és 400 koronáról kiállított váltók. A rendőrség a tetteseket keresi.

— **Új támlásszék a színházban.** A debreceni színházban a tanács több rendbeli javítást rendelt el. Mai ülésén K. Tóth Mihály dr. tanácsnok, színházfelügyelő javaslatára kimondta, hogy a hibás támlásszék közül 25—30 darabot kicseréltet, a többiekben pedig javításokat végeztet. A költségekre 120 koronát utalványozott a színház felügyelő tanácsnoknak.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Rossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **Meggyilkolt férj.** Szolnokról jelentik: A Szolnok határában elterülő tanyák egyikén május 16-án hirtelen meghalt Csombók Imre földmives. A helyszínén megjelent halottkém szivszélhűdést állapított meg s megadta az engedélyt a halott eltemetetésére. A szomszédok gyanusnak alálták Csombók hirtelen elhalálását és jelentést tettek a szolnoki csendőrségnek, ahol Megyeri Antal csendőrmestert bízták meg a nyomozással. Ennek során kiderült, hogy Csombókot a felesége ölte meg. Csombók az asszony kikapózt ermszete miatt nem jó családi életet élt. Az asszony, hogy férjétől szabadulhasson, elhatározta, hogy megöli az urát. Május 15-én férjét erős teával leitatta s azután a magával tehetetlen embert lefektette az ágyba. A mikor az asszony azt hitte, hogy a gyermekek elaludtak, kiment a konyhába, bevitte az ott előre elkészített nagy mennyiségű denaturált szeszt, egy párnára öntötte s azután a szesztől átitatott párná addig nyomkodta a magával tehetetlen ember szájához, amíg élet volt benne. A gyilkosságot végignézték Csombókék gyermekei és a csendőrségen leleplezték az anyjukat. A gyermekek vallomása alapján a gyilkos asszonyt letartóztatták. Kihallgatása alkalmával bevallotta szörnyű bűnét s egyben bevallotta azt is, hogy a gyilkosságra Asztalos Rozália bujtotta fel. A gyilkos asszonyt és a felbujtót beszálították a szonoki ügyészség fogházába.

— **Marólugot ivott.** Szirbucz Mária cselédeánv tegnap este a színház udvarán marólugot ivott, melytől olyan kínok vették elő, hogy összeesett. A járókelők figyelmeztették a rendőrt, aki aztán a kapitányságra, majd innen a kórházba szállította a leányt. — Élettség miatt akart megválni az élettől.

— **Leesett az állvánvról.** Kosik Árpád napszámos, aki a debreceni István malomban van alkalmazva, tegnap reggel a vízűtő állványon foglalatoskodott. Munkaközben megcsuszott, egyensúlyát elvesztette, s a 20 méteres magasságból lezuhant az állvánvról. A borzalmas és azonban a véletlen folytán mégis csak kisebb baleset vont maga után, mert a napszámos a halálos utból élve menekült, csupán a balkaria törött el. A kórházba szállították.

— **Rendőri hírek.** A kártvavető nő ruhája. Króh Vilmos Csapó-utcai kereskedő feljelentést tett egy kártvavető nő ellen, akin állítólag egy tőle ellopott pongvólát látott. Minthogy a pongvola megrendelésre készült, a rendőrség utján akarja visszaszerezni. — Leesett az állvánvról. Rajna György kőmives munkás ma délután az állvánvról leesett. Csak lényegtelen külső sérülései vannak, úgy hogy holnap, vagy holnapután elhagyhatja az ágyat.

— **Bonne** vagy egy jobb családból való leányka kerestetik kis gyermek mellé azonnali belépésre, kit fürdőbe is elvinnének. Dr. Bárdos Széchenyi-utca 25.

— **Nézzük meg Frank Tetvérek különleges kirakatait.**

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak?
Rheuma, csusz, fűszvény
szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszert a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 3 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

„Henneberg-selyem” csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenként blousok és felöltőkre. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot postafordulattal küldünk. Selymgyár Henneberg, Zürich

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	844.75
Osztrák hitel	654. —
4 százalékos koronajáradék	87.80
Államvasút	717. —
Jelszövegbank	468.60
Rímomurányi	768.50
Salgótarjáni	753. —
Közuti vasút	762.50

Irányszat:

Magánleszámitóiási kamatláb:

Bécs 4 1/4%, Berlin 4 3/8%, London 2 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.40
áprillisa	11.72
Rizs októberre	9.31
Zab októberre	9.92
Tengeri 1912. év júli	8.8
augusztusra	8.86
Tengeri szept.	8.83
Tengeri májusra	7.56

Készára változatlan.

Élőállatok gyorsabb szállítása. Az állatkereskedők gyakori panasza volt, hogy a Kassa-felé irányuló forgalomban az élő küldemények szállítása nagyon nehézkes és hosszú ideig tart. A kamara felszólására a kereskedelem érdekeit lehetőleg kielégíteni törekvő debreceni üzletvezetőség az élő küldemények továbbítására kijelölte a leggyorsabb járatu és legkedvezőbb csatlakozásu teher és gyorsteher vonatokat. Saját állomásait az üzletvezetőség utasította, a miskolci üzletvezetőséget és a kassa-oderbergi vasút igazgatóságát pedig megkereste, hogy az élő küldeményeket az így kijelölt vonatokkal továbbítsák.

Áruforgalmi korlátozások. A kamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy a máv. igazgatóság rendelkezése folytán a vasút f. évi július hó 15-től kezdve visszavonásig 1. a belföldi forgalomban feladásra kerülő kocsiakománvi teherárú küldeményeket (élők és romlandók kivételével) csakis oly feltétellel vesz föl, hogy fuvarozási határidő attól a naptól veszi kezdetét, melyen az elszállítás megtörténik. 2. A vasuti kocsiakománvi határidejét 9 nappali órára leszállítja. 3. Az osztrák-magyar monarchia vámterületén ki-vül fekvő állomásokra rendelt kocsiakománvny küldeményeket (élők és romlandók kivételével) ha azok elszállítása azonnal meg nem történhetik, a lehető elszállításig csakis ideiglenes őrizetbe vesz. 4. A Fiuméba és külföldre rendelt gabona és őrelemény-küldeményeket soron kívül szállítja.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Festék és Olajipar gyár r.-t., Jónás Káhnán Szamosúvár.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

— Szent Isten! — kiáltottam fel meglepetve, mi a csoda lehet az? Az öreg vár, úgy látszik, kigyuladt. Olyan komolynak és ijedtnak látszott, mintha egész Wigtown egy tűzben állana.

— Nem egészen. Talán mégsem olyan természetű a veszedelem — mondta mosolyogva — de gyere csak ki, nagyon szeretném, ha te is látnád.

Mindig tartózkodtam attól, hogy olyasmit mondjak, ami a hugomat megijesztette volna, úgy hogy ő semmit sem tudott arról a nagy érdeklődésről, amivel én a szomszédaink iránt viselkedtem. Kérésére azonban feltettem kalapomat és kimentem vele a sötét éjszakába. A keskeny gyalogjárón vezetett végig a bokrok között, majd egy kis magaslatra értünk, ahonnan el lehetett látni Cloomberig.

— Nézd oda! — mondta a hugom a dombon megállva.

Ott állt előtűnk Cloomber vára fénylő világosságban. Az alsóbb ablakok redőnyei le voltak eresztve, de az emeleteken a széles ablakok csak úgy szórták ki magukból a fényt és a torony minden kis nyílása is azt mutatta, hogy vakító világosság öntötte el az egész várat belülről és nem volt egyetlen repedés, amely ne szórt volna ki egy hosszú fénylő sugarat. A hatás oly kábitó és megdöbbentő volt az első pillanatra, hogy azt hittem, a vár egy tűzben áll, de az állandó és tiszta fény, amely mindig egyenletes volt, megcáfolta ezt a föltevést. Tisztán látszott, hogy rengeteg lámpa szisztematikusan elhelyezve világosított ki ilyen pazarul az épületet.

Ehez a különös hatáshoz még az is hozzájárult, hogy ezek közül a fényesen kivilágított szobák közül a legtöbb láthatólag lakatlan volt és amennyire megtudtuk itélni, nem is volt bebutorozva. Az egész házban semmi életnek vagy mozgásnak jelét se láttuk, semmit, csak a tiszta sárgás kiáradó fényt.

Még mindig ennek a csodának hatása alatt voltam, mikor gyenge, halk zokogást hallottam magam mellett.

— Mi az édesem? — kérdeztem a mellettem álló hugomat.

— Nagyon félek. Oh John, vigy engem haza, nagyon félek.

Karomba fonta a kariát és húzta a kabátomat, mint akin kitört valami rettenetes félelem.

— Gyerünk, gyerünk.

— Nincs semmi baj édesem — mondtam csitítottan — nincs mitől félni. Mitől ijedtél meg úgy?

(Folyt. köv.)

Gyomorgórcs, kólika, étvágytalan-ság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszert a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

A mesterdalnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Mint napsugárban

a rózsák, úgy fognak ragyogni a fehérneműk az üstben, ha félórásszat főzzük őket a

Persil

modern mosószerrel!

Vakító fehér ruhák!

Dörzsölés nélkül!

Kefe használata nélkül!

„PERSIL” dacára meglepő hatásának, sem kőrt, sem semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaz, s erre nézve teljes szavatosság állíthatik.

Gyár: Voith Gottlieb, Wien, III/1.

:- Mindenütt kapható! :-

17 darab akácfa és egy nagy hintaállvány

1912 július 17-én délelőtt 9 órakor Degenfeld-tér 6. sz. (régi kisedővő) városi ház udvarán, nyilvános árverésen el fog adatni.

Balzsam minden szenvedésre

az a háziszér, melyet Gyarmati Emil bajai gyógyszerész a beteg emberiség boldogságára ma már az egész Európában hírnevéssé és nélkülözhetelenné tett. Az ember egészségének legfontosabb órá az **Universal-Balzsam**, s azért nem szabad e háziszérnek egy családban sem hiányozni. A legtöbb betegség a rossz gyomortól ered. E balzsam gyógyír a rossz emésztés, gyomorégés, étvágytalanság, hányás, köhögés, fejfájás, puffadás stb. ellen. A Gyarmati-féle Universalbalzsam azonban nem csupán belsőleg, de külsőleg is alkalmazva páratlan hatású, kitűnően hat pl. fájdalomcsillapítóként szaggatásoknál, sebek és daganatoknál és antiseptikus voltánál fogva vízzel hígítva kiválóan jó eredménnyel használják a különböző száj-, fog- és torokbetegségeknél. Arra való tekintettel, hogy szegény és gazdag egyaránt használhassa, az árát a lehető legolcsóbbra szabtuk meg. 12 üveg Gyarmati-féle Universalbalzsam ára csak 5 korona. 1 próbáüveg Gyarmati-féle Universalbalzsam ára 1 korona franco szállítással. Kapható az egyedüli készítőnél:

Gyarmati Emil városi gyógyszerháza, Baja.

Ajánlom egyben kozmetikai laboratóriumom világhírű kosmetikai, háztartási és gyógyszeres specialitásait. Prospektussal ingyen szolgálok.

Visszonteladók az összes cikkükben nagy engedményt kapnak!

Hentesüzlet eladás.

Nyiregyházán elektromos hajtórőre berendezett

export hentesüzlet,

jó forgalmu vendéglővel és házzal haláleset miatt eladó.

Évente 1200 darab nehéz sertés vágás, 1200 mázsa szalonna kivitel.

Felvilágosítást ad **ösvégy IIj. Belczár Lajosné, Nyiregyházán.**

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge :- kelmék, Napernyők :-

Óriási választékban!

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:- műhelyét áthelyezte :-

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Zománc,
öntött,
préselt és
festett

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcsszámok, fiók címkék, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtóablak 4-5 koronáért, házzámtáblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Debreczen, Piacz-utca 49.

Mintak megtekinthetők.
Költségvetés díjmentesen.

Csak K 1.80

legújabb amerikai fényképező-készülék, „Picolló”.

Elegáns é pontos kivitel. Utazásra és kirándulásra is alkalmas. 4x6 cm. nagy, teljesen összeállítva felszereléssel egy t. Próbakép és tankönyv, mely szerint minden kezdő azonnal, előzettség nélkül is fényképezni, illetve kész képeket előállítani tud.

Csak K 1.80 utánvétele mellett szállítja

Leop. Schaechter, Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel Nr. 5-748.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

különbféle hosszban 1 $\frac{1}{2}$ és 2' vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Vigyáz! Kékre festet kirakat. Vigyáz!

Ki jutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy igen jutányos árban árulhassak.

1 mtr. gyapju delén kék szín is	96 fill.	1 „ lüszter minden szín	30 „
1 „ toll csipke kelme	94 „	1 „ selyem ujdonság	90 „
1 „ grenadin sima fehér is	72 „	1 „ csipke függöny	36 „
1 „ mosó delén egész ujminták	34 „	1 drb. fekete gloth alsó	2.06 „
1 „ zefir bluzra és ingre	34 „	1 „ finom ernyő	1.90 „

diszek, csipkék, szallagok, ruha szövetek, vásznak, sifonok, maradékok, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen jutányos árban.

IIj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen nagyobb - bitva lesz s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők
Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Levelezés.

Nősülni óhajtók! Szelid lelkű, iobbmódu, magamnál nem idősebb, keresztvén hajdon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkívántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” jellegre, s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Drága polikám iriál, hogy sikerült-e és hogy jó-e? Csókol a te mindened.

K. H. Sz. mért nem irsz, nyugtass meg.

Betöltendő.

Nyomdai tanulóknak két középiskolát végzett fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi iskolát végzett urileány gyors és irónő irodai alkalmazást keres. Cim a kidóban.

Adás-vétel.

Saját terjesztésű homoki fajbor literenként 56 fillér, hordószámra 50 fillér. Kapható Mikepércs, Kiss Ignácnál. Nagyobb mennyiséget házhoz szállítok.

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgalic, Kénpor, rézkénpor, bordói por, raffia és juttafonal előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Flók üzlet Piac-utca 72.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehér nemű és divatcikk. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Booskaykerti fajborok hordószámra, valamint törköly és aprórúpálínka nagymennyiségben eladó Poroszlay László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Őnt is érdekel! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Egy három szoba és mellékhelyiségekből álló ház 800-1000 korona évi törlesztéssel megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába »Tisztviselő« címre teendők

Booskaykerten vasuti állomás és postaügynökség 9 hold szőlő elköltözés miatt kedvező fizetési feltételek mellett fél holdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél a helyszínén.

Ha nincs pénze és szüksége van vászón, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és bútor a mai naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon, Telefon 685.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Pult 8-9 méter hosszú, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Lakás.

Új szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern hávfűtést megnyitottam. Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő, egészben vagy részletekben is kerestetik. Emerich Arnold.

Egy négyszobás modern lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Különféle.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezettem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Welsz Ferencz gépjárműre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Dombornyomású

levélpapírok, névjegyek, címkék, levélzáró-pecsétek és díszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában

Debreczen, Piac-utca 49.

Minták nagy választékban rendelkezésre állanak.

SALVATOR

GUMMI SARKÁK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/2.

: NAGY LAJOS :

hirdetési irodalajdonos közhírré teszi, hogy a

Patai-utca 12. sz. csodaszép udvaru kis urt háza után érdeklődők

igyekezzenek a vételt megkötni, mert ha a vétel e hét folyamán meg nem történik, úgy már nem lesz eladó, mert akkor ki lesz adva haszonbérbe.

Utolsó ára e csodaszép, minden elképzelhető kényelemmel berendezett paradicsomnak

8500 forint!

Végtelen kedvező fizetési feltételek!

Becsületszavamra mondom, hogy e házam nekem már benne van 28 ezer koronába, de muszáj tőle megválnom, mert most egy olyan irodahelyiséget béreltem ki, ahol a lakásom együtt fog lenni hirdetési irodámmal.

Villanyos vasuti közlekedés (Csapó-utcai vonal), villanyvilágítás, kitűnő vizű kut, telefon bevezetve!

Aki legelőbb hozza a foglalót, azé lesz e csoda kis paradicsom!

Új üzlet! Új üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy Miklós-utca 1. sz. alatt új fióküzletet nyitottunk.

Midőn ezt szíves tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utca 42. sz.
Telefon 323.

Fióküzletek:

Csapó-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Felvevő telep:

Piacz-u. 22. Glück Edé dívatáruháza. — Telefon 602.

Simonffy-
utca 55.

Ruhafestő.

Széchenyi-
utca 8.

GŐZMOSÓ.

Wacha Róbert
Debreczen.

Telefon 840. Telefon 840.
Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe:
Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Ágytöltő-
tisztító.

Varga-
utca 35.

Vegyitisztító.

Verbőcsy-
utca 14.